

УДК 657.6:657.421

DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V48(2024)-18

Чебан Ю. Ю., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ORCID: 0000-0002-8231-2918

e-mail: heban200180@mnau.edu.ua

Лугова О. І., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ORCID: 0000-0003-4432-0295

e-mail: lugova@mnau.edu.ua

Сирцева С. В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ORCID: 0000-0003-4824-3741

e-mail: sirceva@mnau.edu.ua

Мельник О. І., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ORCID: 0000-0001-8639-7755

e-mail: melnikoi@mnau.edu.ua

Облік і контроль запасних частин: особливості організації в аграрних підприємствах

Анотація. У статті розглянуто теоретичні та законодавчо-нормативні аспекти організації бухгалтерського обліку і контролю запасних частин. Встановлено, що організація обліку і контролю запасних частин має певні особливості, які викликані економічним змістом об'єкту, його значенням у господарській діяльності суб'єкта господарювання, питомою вагою у структурі собівартості продукції, робіт, послуг тощо. Визначено, що особливості обліку запасних частин мають бути закріплено внутрішніми документами підприємства. Проведено дослідження особливостей організації та ведення обліку і контролю запасних частин у аграрних підприємствах. Сформовано ключові аспекти облікової політики та змісту наказу про облікову політику в частині обліку і контролю запасних частин. Розроблено основні правила обліку шин, враховуючи необхідність первинного та аналітичного їх обліку. Визначено основні елементи обліково-контрольного забезпечення використання запасних частин на ремонт автотранспортного засобу та ключові напрями інвентаризації запасних частин як провідного методу внутрішнього контролю.

Ключові слова: облік; контроль; організація обліку; запасні частини; шини; правила обліку.

Cheban Yuliia, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Accounting and Taxation Department, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, Ukraine

Luhova Olha, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Accounting and Taxation Department, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, Ukraine

Syrtsseva Svitlana, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Accounting and Taxation Department, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, Ukraine

Melnyk Olha, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, Ukraine

Accounting and Control Of Spare Parts: Organizational Features in Agricultural Enterprises

Abstract. Introduction. Spare parts are necessary for the economic activity of the production stock of any business entity. Not only do they have a significant share in the structure of the production stock, but they also play an important role in the process of putting agricultural machinery and equipment into working condition.

Purpose. The purpose of the scientific research is to determine the main features of accounting and control of spare parts, to develop rules for their organization, taking into account the specifics of agricultural enterprises.

Results. Theoretical, legislative and regulatory aspects of the organization of accounting and control of spare parts are considered. Legislative and regulatory acts containing provisions on the peculiarities of spare parts accounting are analyzed. The classification of spare parts, which is the basis of their analytical accounting, is presented. It is established that the organization of accounting and control of spare parts has certain peculiarities, which are caused by the economic content of the object, its importance in the economic activity of the business entity, its specific weight in the structure of the cost of products, works,

¹ Стаття надійшла до редакції: 24.12.2024

Received: 24 December 2024

services, etc. It is established that the features of accounting for spare parts should be determined by internal documents of the enterprise. The study of the features of organization and maintenance of accounting and control of spare parts in agricultural enterprises was conducted. On the basis of the research the main problematic aspects of accounting and control of spare parts are identified and the directions of their solution are suggested. The necessity is proved and the key aspects of the accounting policy and the content of the order on accounting policy in terms of accounting and control of spare parts are formed. The basic rules of accounting for tires are developed, taking into account the peculiarities of such production stocks and the need for their documentary and analytical accounting. The main elements of accounting and control support for the use of spare parts for vehicle repair and key areas of spare parts inventory as a leading method of internal control have been identified.

Conclusions. An important component in the organization of accounting in an agricultural enterprise is the accounting and control of the movement of spare parts. This is due to the constant need to provide spare parts and their specific weight in the cost structure of products, works and services. Therefore, the features of accounting and control of spare parts should be a meaningful element of the accounting policy of the enterprise. Synthetic accounting of spare parts should be accompanied by analytical accounting and proper control. Special attention should be paid to accounting for tires and controlling their proper disposal. Proof of the reality of business transactions with spare parts is a matter of external control.

Keywords: accounting; control; accounting organization; spare parts; tires; accounting rules.

JEL Classification: M41.

Постановка проблеми. Запасні частини є необхідними для господарської діяльності виробничими запасами будь-якого суб'єкта господарювання. Вони не лише мають доволі значну питому вагу у структурі виробничих запасів, але й відіграють важливу роль під час необхідності привести сільськогосподарські машини та техніку до роботоздатного стану. Для аграрних підприємств останнє є особливо важливим під час виконання сезонних робіт, коли агротехнічні строки виконання таких робіт та дохід мають пряму залежність. Запасні частини мають особливості в організації обліку і контролю, що досить часто не підлягає особливій увазі з боку теоретичних досліджень одночасно з особливим значенням для бухгалтерів-практиків, враховуючи, що питома вага запасних частин в структурі собівартості продукції, робіт, послуг складає 16-28%.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження обліку і контролю запасних частин проводилося такими науковцями як Гавриленко Н.В., Ізмайлов Я. О., Дубініна М.В., Косова Т.Д., Роєва О.С., Шалімова Н.С. та іншими під час вивчення особливостей обліку і контролю виробничих запасів, витрат на ремонти, витрат на оновлення основних засобів. Разом з тим, облік і контроль запасних частин мають свої особливості, проблемні питання та практичні прогалини, що потребують подальших досліджень.

Формулювання цілей дослідження. Метою наукового дослідження є визначення основних особливостей обліку і контролю запасних частин, розробка правил їх організації, врахувавши специфіку аграрних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вивчені теоретичні аспекти обліку і контролю запасних частин надають підстави стверджувати, що в такому вузькому спрямуванні питання майже не вивчалось. Зазвичай, запасні частини досліджуються

як складова виробничих запасів підприємств. Разом з тим, вивчення тих самих теоретичних аспектів та практики організації і ведення обліку і контролю запасних частин на десяти аграрних підприємствах Миколаївської області, надають підстави стверджувати, що вони мають свої особливості та характерні ознаки, які доволі часто викликають у підприємств низку проблемних питань для вирішення. На підставі вивчення ряду наукових праць [1-6] нами виокремлено зазначені особливості. Основними з них є фактична наявність запасних частин та комплектуючих матеріалів; потреба та доцільність їх зберігання; оперативна закупівля запасних частин у разі необхідності; документальне оформлення зберігання, передачі у виробництво та списання запасних частин; облікова політика щодо запасних частин; особливості інвентаризації та матеріальної відповідальності; доцільність ремонтів; визначення типу ремонту – поточний або капітальний; визначення способу ремонту – господарський, капітальний чи змішаний; відображення на рахунках синтетичного та аналітичного обліку руху запасних частин; віднесення вартості використаних запасних частин до витрат підприємства тощо.

Запасними частинами, зазвичай, є певні частини основного засобу, які мають призначення на заміну або ремонт аналогічної частини, яка зносилася або потребує підтримання, або відновлення експлуатації. Вони можуть бути електронними та механічними. Наступна класифікація запасних частин, як правило, використовується в бухгалтерському обліку, як аналітичний зріз, – це їхнє функціональне призначення. Так, за цією класифікацією розрізняють: запасні частини, які йдуть на заміну зношених чи пошкоджених ідентичних частин; витратні частини – запасні частини, які потребують періодичної заміни в процесі експлуатації, наприклад фільтри, свічки, колодки тощо; оновлені частини – запасні частини, які переробляють з оригінальних [7]. Наступна

класифікація запасних частин використовується для їх оцінки в бухгалтерському обліку: нові запасні частини; запасні частини, які потребують ремонту; запасні частини, які не підлягають ремонту [8].

Правильна класифікація запасних частин лежить в основі повного виконання основних завдань їх бухгалтерського обліку, а саме: забезпечення своєчасного, повного та достовірного первинного обліку операцій з надходження, руху та вибуття запасних частин; контроль за повним і своєчасним оприбуткуванням запасних частин та забезпеченням їх збереження на складах й інших місцях зберігання; дотримання відповідності запасних частин як складських запасів визначеним нормативам; забезпечення достовірної оцінки запасних частин; правильне та своєчасне відображення операцій із оприбуткування та використання запасних частин у системі бухгалтерського обліку. Ці всі завдання мають забезпечити формування якісної інформації для управління запасними частинами у процесі діяльності підприємств. Така інформація має значення для забезпечення наявності та створення необхідного обсягу, складу та структури запасних частин задля своєчасного виконання виробничих завдань сільськогосподарською технікою; забезпечення ефективного контролю за рухом запасних частин від придбання до списання і ліквідації.

Законодавчо-нормативні аспекти обліку і контролю запасних частин нами досліджено у двох напрямках. Перший – це нормативна база, яка регулює облік і контроль запасів, до яких відносяться досліджувані об'єкти обліку, другий – це спеціальні нормативні документи, які регламентують облік і контроль безпосередньо запасних частин, або положення нормативних актів першої групи, де розкриваються особливості обліку запасних частин. Наголошуємо лише на деякі нормативні документи умовно виділеної другої групи.

Так, наказ Мінагрополітики від 21.12.07 р. № 929 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування спеціалізованих форм первинних документів з обліку виробничих запасів в сільськогосподарських підприємствах» передбачає спеціальні первинні документи для обліку запасів, зокрема і запасних частин, наприклад Дефектний акт, документи для обліку шин тощо [9]. Для відображення господарських операцій з руху запасних частин на рахунках бухгалтерського обліку використовують План рахунків та Інструкцію про його застосування [10, 11]. Ці нормативні облікові документи регламентують відображення запасних частин, залежно від їх виду і вартості, а також функціонального призначення на таких рахунках: 207

«Запасні частини»; 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети»; 209 «Інші матеріали» [10]. Так, на рахунку 207 «Запасні частини» відображають нові запасні частини, придбані для ремонту і заміни застарілих або зношених запасних частин. На цьому ж рахунку обліковують шини. На субрахунку 209 «Інші матеріали» обліковують, як правило, ті запасні частини, які під час ремонту або обслуговування зняли з автотранспортних засобів, і вони не підлягають ремонту та подальшому використанню, тому обліковуються як металобрухт. На рахунку 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» обліковують дрібні запасні частини, які використовуються протягом року [11]. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, які регламентують відображення в обліку запасів, відповідно до їх видів, вартості тощо, містять інформацію про те, що запасні частини відносяться до запасів та інформацію щодо оприбуткування та оцінки запасних частин, отриманих у результаті ремонту – пп. 2.12. [12]. У будь-якому випадку, всі особливості визначення первісної вартості, руху та списання мають бути складовою Наказу про облікову політику підприємства відповідно до Методичних рекомендацій, які регламентують зміст та структуру такого наказу [13].

Сформована облікова інформація буде використовуватися для прийняття управлінських рішень на будь-якому підприємстві у контексті формування основних методичних підходів в обліковій політиці запасних частин; своєчасного отримання інформації про рух запасних частин (надходження, списання, витрачання) у розрізі їх кількості, якості та матеріально відповідальних осіб; моніторингу наявності та руху запасних частин у розрізі їх класифікаційних ознак; оптимізації витрат та обсягів закупівлі запасних частин для створення запасу та уникнення непотрібних залишків; оцінку запасних частин при їх надходженні та вибутті, згідно з нормами чинного законодавства та варіанту, який є найбільш прийнятним для підприємства; створення дієвої системи контролю за рухом запасних частин та дотриманням встановлених норм їх витрачання; забезпечення достовірності та своєчасності відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій із запасними частинами; дотримання встановлених строків складання та подання звітності про рух запасних частин.

На підставі проведеного опитування проаналізовано стан організації та ведення обліку, а також здійснення контролю запасних частин у десяти аграрних підприємствах Миколаївської області (табл. 1).

Таблиця 1 Результати дослідження особливостей організації та ведення обліку і контролю запасних частин в опитаних аграрних підприємствах (витяг)

Запитання	Відповіді респондентів
Чи є чинний Наказ про облікову політику (або Положення про організацію ведення бухгалтерського обліку)?	Так – 90% (9 підприємств) Ні – 10% (1 підприємство)
Чи є в зазначеному документі інформація щодо особливостей обліку і контролю виробничих запасів?	Так – 100% (9 підприємств)
Чи є в зазначеному документі інформація щодо особливостей обліку і контролю безпосередньо запасних частин?	Так – 22,2 % (2 підприємства)* Ні – 77,8 % (7 підприємств)
Яка закупівля запасних частин переважає за останні 3 роки – «за потребою» чи «наперед»?	За потребою – 90,0% (9 підприємств) Наперед – 10,0 % (1 підприємство)
Який вид ремонту переважає за останні 3 роки – господарським способом, підрядним способом, змішаним способом?	Господарським способом – 20,0 % (2 підприємства) Підрядним способом – 60,0% (6 підприємств) Змішаним способом – 20,0 % (2 підприємства)
Чи ведуть картки складського обліку для запасних частин?	Так – 30,0 % (3 підприємства). Ні – 70,0 % (7 підприємств).
Хто найчастіше закуповує запасні частини?	Керівник (голова) – 50,0 % (5 підприємств) Зав. ремонтним відділом – 10,0 % (1 підприємство) Механік – 30,0 % (3 підприємства) Водії, трактористи – 10,0 % (1 підприємство)
Чи здійснюють облік шин у Картці обліку пробігу (експлуатації) шини?	Так – 10,0 % (1 підприємство) Ні – 90,0 % (9 підприємств)
Чи ведуть аналітичний облік шин?	Ні – 100 % (10 підприємств)
Чи ведуть аналітичний облік запасних частин?	Так – 50,0 % (5 підприємств) Ні – 50,0 % (5 підприємств)
Чи оприбутковують запасні частини, які зняті під час ремонту та не підлягають ремонту?	Так – 30,0 % (3 підприємства) Ні – 70,0 % (7 підприємств)

Джерело: сформовано авторами за результатами опитуванн

я

Зазначена інформація Наказу про облікову політику щодо запасних частин: субрахунки та аналітичні рахунки у робочому плані рахунків; оцінка та визначення первісної вартості запасних частин за джерелами їх надходження (перераховано запасні частини у складі виробничих запасів); метод списання (перераховано запасні частини у складі виробничих запасів); перераховано запасні частини у складі виробничих запасів як об'єкт інвентаризації; наведено Відомість дефектів у переліку первинних документів; зазначено запасні частини як такі, що видаються за лімітно-забірною картою

З опитаних – два підприємства є фермерськими господарствами, шість – товариствами з обмеженою відповідальністю, два – товариствами з додатковою відповідальністю. Два підприємства складають повну фінансову звітність, відповідно, вісім – фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва. Сім підприємств використовують автоматизовану форму ведення бухгалтерського обліку. Усі десять підприємств мають в штаті бухгалтера (бухгалтерів) для ведення обліку.

На підставі проведеного дослідження, зокрема теоретичних та законодавчо-нормативних аспектів

обліку і контролю запасних частин, та особливостей їх організації і здійснення на досліджуваних аграрних підприємствах, нами визначено основні напрями удосконалення досліджуваної облікової ділянки: змістове навантаження Наказу про облікову політику (або Положення про організацію бухгалтерського обліку); ключові правила обліку шин; основні елементи обліково-контрольного забезпечення використання запасних частин на ремонт автотранспортного засобу та специфіку інвентаризації запасних частин.

Отже, особливості організації обліку і контролю запасних частин мають бути висвітлені у відповідному Положенні про організацію бухгалтерського обліку на підприємстві або у Наказі про облікову політику підприємства. Один із зазначених внутрішніх документів має містити інформацію, як мінімум, про: метод оцінки при списанні; особливості складського обліку; аналітичні рахунки; особливості оприбуткування знятих запасних частин; матеріально-відповідальних осіб; особливості інвентаризації; документообіг під час ремонтів.

Розробка облікової політики щодо обліку запасних частин – це вибір та закріплення методів оцінки, обліку і елементів облікової політики, які відобразатимуть ці особливості вибору. Як мінімум, обліковою політикою підприємства має бути визначено: особливості визнання і первинну оцінку запасних частин; особливості оцінки вибуття запасних частин; особливості обліку транспортно-заготівельних витрат; періодичність визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів; форми первинних документів, які розроблено на підприємстві та які використовуються для первинного обліку запасних частин; правила документообігу і технологія обробки

облікової інформації; особливості контролю руху запасів та матеріальна відповідальність працівників; особливості аналітичного обліку запасних частин; одиниці натурального виміру запасних частин.

Зауважимо, що використання типових та самостійно розроблених первинних облікових документів, які на підприємстві відображають рух запасних частин, є основою їх раціонального використання та ефективного управління ними.

Нами сформовано основні правила обліку шин для досліджуваних підприємств, які можуть бути використані іншими суб'єктами господарювання (табл. 2).

Таблиця 2 Основні правила обліку шин

№ з/п	Зміст правила
1	Строк використання шини залежить від фактичного пробігу шини.
2	Ступінь зносу шини визначається за висотою рисунку її протектора.
3	Шини, придбані з автомобілем, окремо в обліку не відображають; придбані окремо – відображають як запасні частини.
4	У Картці складського обліку відображають певні види шин, а у Картці обліку пробігу (експлуатації) шини – її використання.
5	Сезонна заміна шини має бути відображена в аналітичному обліку.
6	Існує два варіанти обліку шин, на підприємстві мають дотримуватися одного з них.
7	Утилізація шин відбувається за укладеним договором із спеціальним підприємством, інакше тягне за собою сплату екологічного податку.
8	Списання шин здійснюють: – після закінчення нормативного строку експлуатації, якщо шини не підлягають відновленню; – незалежно від строку експлуатації шини, якщо виявлено експлуатаційні або виробничі дефекти, а ремонт недоцільний.
9	Аналітичний облік шин ведуть за їх видами, зокрема сезонністю.

Джерело: узагальнено авторами на підставі чинного законодавства

Нами визначено основні елементи обліково-контрольного забезпечення використання запасних частин на ремонт автотранспортного засобу для доведення реальності такої операції під час

зовнішньої перевірки, зокрема і зустрічної, яка мала місце у чотирьох з десяти опитаних підприємств (табл. 3).

Рисунок 2 – Користь ІТ в роботі учасників опитування

№ з/п	Основні елементи обліково-контрольного забезпечення використання запасних частин на ремонт автотранспортного засобу
1	Документальне підтвердження придбання запасних частин та їх використання у господарській діяльності або зберігання
2	Документальне обґрунтування придбання запасних частин (дефектний акт, службова записка тощо)
3	Відповідність запасних частин виду та марці автотранспортного засобу
4	Наявність працівників для ремонту та (або) обслуговування
5	Документальне підтвердження безпосередньої заміни запасних частин

Джерело: сформовано авторами

Щодо інвентаризації запасних частин і агрегатів, то доцільно проводити її у розрізі: нових запасних частин; знятих і придатних для подальшого використання; тих, що потребують ремонту; відремонтованих; непридатних до використання, що підлягають здачі в металобрухт. Вищезазначене також має бути частиною облікової політики підприємства.

До того ж, інвентаризаційний опис має містити номенклатурний номер деталей або агрегатів. Під час інвентаризації шин в описах має бути зазначено їхній серійний (заводський) номер, включаючи усі літерні і цифрові позначення.

Висновки. За результатами проведеного дослідження сформульовано такі висновки.

1. Організація обліку і контролю запасних частин має певні особливості, які викликані економічним змістом об'єкту, його значенням у господарській діяльності суб'єкта господарювання, питомою вагою у структурі собівартості продукції, робіт, послуг тощо. Саме тому є актуальним питанням, яке потребує більш детального дослідження, зокрема у контексті специфіки діяльності аграрних підприємств.

2. Законодавчо-нормативне регулювання теми дослідження дозволяє своєчасно та у повному обсязі відображати в обліку та здійснювати контроль за рухом запасних частин. При цьому особливості обліку і контролю запасних частин мають бути відображені у внутрішніх документах, а також організовано належний документообіг, використання аналітичних зрізів та дотримання основних правил обліку і контролю руху запасних частин.

3. Встановлено, що основний внутрішній документ, який покликаний відображати особливості організації та здійснення обліку і контролю на підприємстві, як правило, не містить суттєвої інформації щодо запасних частин. Наявна інформація або є поверхневою, або взагалі відсутня. У результаті дослідження встановлено відхилення від норм відображення в обліку шин та оприбуткування знятих у результаті ремонту запасних частин, а також наявність прогалин під час зовнішнього контролю.

4. Враховуючи використання запасних частин у всіх господарюючих суб'єктах та їх питому вагу у структурі собівартості продукції (робіт, послуг), окреслено основні елементи облікової політики та напрями організації обліку і контролю запасних частин для досліджуваних підприємств, які можуть бути застосовані іншими підприємствами.

5. Зважаючи на чіткі норми законодавства щодо первинного, аналітичного обліку шин та їх утилізації, сформовано правила обліку шин на підприємстві, що дозволить уникнути порушень та своєчасно відображати в обліку їх рух і списання.

6. З огляду на те, що під час зовнішнього контролю виникає необхідність доведення реальності операції заміни та руху запасних частин, визначено основні елементи обліково-контрольного забезпечення використання запасних частин на ремонт автотранспортного засобу, та визначено ключові напрямки інвентаризації запасних частин як провідного методу внутрішнього контролю.

7. Подальші дослідження можуть бути спрямовані у напрямку вивчення особливостей складського обліку запасних частин, закріплення матеріальної відповідальності, обліку списання за відсутністю потреби та (або) неможливості використання тощо.

Література:

1. Гавриленко Н.В. Деякі обліково-аналітичні проблеми ремонту основних засобів та їх вирішення. Економіка та суспільство. 2022. Випуск 40. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1445/1390>.
2. Косова Т.Д., Овсяк Н.В., Березовська О.О. Обліково-аналітичне забезпечення операцій із необоротними активами в системі формування і контролю амортизаційної політики підприємства. Інфраструктура ринку. 2021. Вип. 60/21. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/60-2021>.
3. Виговська Н.Г., Полчанов А.Ю., Дячек С.М. Формування та реалізація амортизаційної політики підприємств в сучасних умовах. Ефективна економіка. 2024. №2. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3061/3097>.
4. Роева О.С. Організаційні засади побудови бухгалтерського обліку запасів в процесі інноваційної діяльності: нормативно-правовий аспект. Центральноукраїнський науковий вісник. Вип. 4(37). С. 230-243. (0,85 др.арк.). [http://economics.kntu.kr.ua/archive/4\(37\)/37_Roieva.html](http://economics.kntu.kr.ua/archive/4(37)/37_Roieva.html).
5. Ізмайлов Я. О., Свірко С. В. Удосконалення методичних аспектів обліку, аналізу та контролю запасів підприємств. Економіка, управління та 215 адміністрування. 2021. №1(95). С. 39–44
6. Dubinina M., Syrtseva S., Cheban Y., Luhova O., Dubinin V., Khomiak N. Organization of accounting in the countries of the european union: current problems and prospects of improvement. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. №2 (43). 2022. pp. 271-277.
7. Використання запасних частин: відображення в бухобліку. URL : <https://icaap.org.ua/main/novini-ta-zm/novini-profes-v-ukran/vikoristannya-zapasnix-chastin-vdobrazhennya-v-buxobliku.html>.
8. Запаси підприємства: бухгалтерський облік. URL : <https://buhplatforma.com.ua/article/7704-zapasi-ta-h-klasifikatsya>.
9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування спеціалізованих форм первинних документів з обліку виробничих запасів в сільськогосподарських підприємствах: наказ Мінагрополітики від 21.12.07 р. № 929. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0929555-07#Text>.
10. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 : станом на 23 лют. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.
11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 : станом на 23 лют. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

12. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів: наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007р. №2; станом на 18 жовтня 2022р. № URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002201-07#Text>.
13. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України: наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 635; станом на 18 жовтня 2022р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>.

References:

1. Ghavrylenko, N. (2022). Some accounting and analytical problems of repair of fixed assets and their solutions. *Economy and Society*, 40. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-8>.
2. Kosova, T., Ovsjuk, N., & Berezovsjka, O. (2021). Accounting and analytical support for operations with non-current assets in the system of formation and control of the company's depreciation policy. *Market Infrastructure*, 60/21, 204-210. <https://doi.org/10.32843/infrastruct60-36>.
3. Vyghovsjka, N., Polchanov, A., & Djachek, S. (2024). Formation and implementation of the depreciation policy of enterprises in modern conditions. *Efficient economy*, 2. <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.6>.
4. Rojeva, O. Organizational principles of construction of inventory accounting in the process of innovative activity: regulatory and legal aspect. *Central Ukrainian Scientific Bulletin*, 4 (37), 230-243. [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2020.4\(37\).274-290](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2020.4(37).274-290).
5. Izmajlov, Ja. & Svirko, S. (2021). Improvement of methodical aspects of accounting, analysis and control of enterprise stocks. *Economy, Management and Administration*, 1 (95), 39–44.
6. Dubinina, M., Syrtseva, S., Cheban, Y., Luhova, O., Dubinin, V. & Khomiak N. (2022). Organization of accounting in the countries of the european union: current problems and prospects of improvement. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 2 (43), 271-277.
7. ICAAP (2024). Use of spare parts: reflection in accounting. <https://icaap.org.ua/main/novini-ta-zm/novini-profes-v-ukran/vikoristannya-zapasnix-chastin-vdobrazhennya-v-buxobliku.html>.
8. Buhplatforma (2024). Enterprise stocks: accounting. <https://buhplatforma.com.ua/article/7704-zapasi-ta-h-klasifikatsya>.
9. Ministry of Agrarian Policy of Ukraine. (2007). On the approval of Methodological recommendations on the use of specialized forms of primary documents for accounting for production stocks in agricultural enterprises. № 929. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0929555-07#Text>.
10. Ministry of Finance of Ukraine. (2011). Chart of accounts for accounting of assets, capital, liabilities and business operations of enterprises and organizations. № 291. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.
11. Ministry of Finance of Ukraine. (2024). Instructions on the application of the Plan of accounts for the accounting of assets, capital, liabilities and business operations of enterprises and organizations. № 291. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.
12. Ministry of Finance of Ukraine. (2022). On the approval of Methodological recommendations for inventory accounting. №2. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002201-07#Text>.
13. Ministry of Finance of Ukraine. (2022). On the approval of Methodological recommendations regarding the enterprise's accounting policy. № 635. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>.

